

Inv. nr. 7/2018

BLAD FRA EN SILSILENAME

DET OSMANNISKE RIGE, BAGHDAD; 1603-1617

BLADET: 25,7 X 16 CM

Silsilename (fra arabisk *silsila*, kæde) er en genealogi over de osmanniske sultaner, som også kan indeholde stamtræer over tidligere islamiske og førislamiske dynastier, samt de bibelske profeter. Værktypen var populær og blev fremstillet i flere opdaterede udgaver mellem det 16. og 19. århundrede.

Det øverste portræt på bladets forside forestiller Djengis Khan (d. 1227). Herefter følger navnene på hans sønner og nederst et portræt af hans sønnesøn Hülegü Khan (d. 1265). I højre side ses rækken af abbasidiske kaliffer sluttende med et portræt af al-Mustasim, som blev dræbt under Hülegüs erobring af Bagdad i 1258.

På bagsiden præsenteres Hülegüs efterkommere, il-khaniderne, som regerede Irak og Iran indtil ca. 1350. De portrætterede er Abaqa Khan (d. 1280), Arghun Khan (d. 1291) og Baydu Khan (d. 1295).

Djengis Khan og hans efterkommere er afbildet siddende på klassisk mongolsk herskermaner med krydsede ben lænet op imod store puder. I bæltet på både Djengis og Hülegü ses desuden et hvidt tørklæde (*mandil*) – et ofte anvendt magtsymbol på mongolske og tyrkiske fyrsteportrætter (30/1995).

Osmannernes egne forfædre er præsenteret i et beskedent, billedløst stamtræ yderst til venstre. Senere i manuskriptet overtager osmannerne dog hovedrollen. De sidste tre blade, som i dag ejes af Linden-Museum i Stuttgart, indeholder udelukkende portrætter af de osmanniske sultaner sluttende med et rytterportræt af Sultan Ahmad I (r. 1603-17).¹ Således præsenteres osmannerne som de naturlige arvtagere til il-khaniderne og andre af fortidens store dynastier, alt imens deres regionale konkurrenter såsom safaviderne i Iran forbigås i tavshed.

Manuskriptet, som bladet stammer fra, er sandsynligvis fremstillet i Bagdad, hvorfra der er bevaret mindst fem andre udgaver af *Silsilename* fra omkring år 1600.²

Portrættet af sultan Mustafa 3. (36/1977) stammer fra en senere *Silsilename* fremstillet i 2. halvdel af det 18. århundrede.

7/2018, verso

¹ *Linden-Museum inv. nr. VLA 1155, se Hans Georg Majer: "Sultan Ahmed I. hoch zu Ross. Ein ungewöhnliches osmanisches Silsilename in Stuttgart" i Tribus: Jahrbuch des Linden-Museums, 60, 2011, s. 124-160.*

² *Melis Taner: Caught in a Whirlwind: A Cultural History of Ottoman Baghdad as Reflected in Its Illustrated Manuscripts, Leiden 2020, s. 150, tav. 1.*

Publiceret i:

Sotheby's, London 15/10-1984, lot 194 (del af dette lot);

Christie's, London 8/10-1991, lot 114 (del af dette lot);

Sotheby's, London 19/10-1994, lot 130;

Sotheby's, London 25/4-2018, lot 46;